

Waternet
T.a.v. [REDACTED]
Korte Ouderkerkerdijk 7
1096 AC AMSTERDAM

VERZONDEN - 7 MAART 2023

Zaaknummer : 376151/DMS376151
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Bloklaan 9-a, Loosdrecht, gemeente Wijdemeren

Geachte [REDACTED],

Op 15 juni 2022 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 12 september 2022 en 17 januari 2023 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op onderhoudswerkzaamheden aan het fort Spion aan de Bloklaan 9a te Loosdrecht. De werkzaamheden omvatten:

- het plaatsen van steigers en dergelijke voor het maken van werkruimte;
- het vervangen van metselwerk en voegen en het repareren van scheuren en overige schade aan buitengevels en rond nissen en kozijnen met de nodige hak-, boor-, graaf-, metsel-, verf- en reinigingswerkzaamheden;
- het inspecteren en mogelijk onderhoudswerk aan schoorstenen;
- het ontgraven van het maaiveld bij aansluiting gevel en ter plaatse van gevelafdekking;
- het verwijderen van struiken, opschot en overig groen dat ter plaatse van de geplande werkzaamheden aanwezig is;
- het schilderen aan de groepsschuilplaatsen en kanonkazemat.

Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Waternet, ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 376151/DMS376151.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan Waternet te Amsterdam ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden aan het fort Spion aan de Bloklaan 9-a te Loosdrecht.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

¹ Het bevoegd gezag verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de ecologisch deskundige:

- op een hbo-, dan wel universitaire niveau een opleiding heeft genoten, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op mbo-niveau een opleiding heeft afgerond, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederlands bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereiniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften

11. De acht in juli 2022 gerealiseerde, tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dienen gerealiseerd te zijn op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit.
12. Er dient voldaan te worden aan de gewenningsperiode voordat er gestart kan worden met de werkzaamheden:
- Paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis: 6 maanden voorafgaand aan het paarseizoen
 - Ruige dwergvleermuis: 1 maand
- De gewenningsperiode start op de datum dat de tijdelijke alternatieve kasten functioneel zijn, alleen de maanden buiten de winterrustperiode van de gewone dwergvleermuis tellen mee voor de gewenningsperiode (april tot en met oktober).
13. Het ongeschikt maken van de oorspronkelijke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dient plaats te vinden **buiten** de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, zijnde voor de:
- Paarperiode, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis: 15 augustus tot en met 15 oktober;
 - Winterrustperiode, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis: 1 november tot en met 31 maart.
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer, dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
14. De oorspronkelijke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis dienen minimaal zeven dagen voor de start van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden door middel van een combinatie van spouwborstels en exclusion flaps.
15. Het ongeschikt maken van de verblijfplaats dient alleen uitgevoerd te worden wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn en dient in aanwezigheid van een vleermuisdeskundige plaats te vinden.
16. Na het ongeschikt maken, maar vóór de uitvoering van andere werkzaamheden, dient het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. De controlerende dient plaats te vinden door een vleermuisdeskundige met behulp van een batdetector.
17. De controlerende dient plaats te vinden binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke globaal loopt van april tot en met oktober. Afhankelijk van de temperatuur en de periode dient de controlerende in de ochtend of in de avond te worden uitgevoerd, zoals hieronder aangegeven:
- In de kraamperiode: ochtend
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur < 10° Celsius: avond
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur > 10° Celsius: ochtend of avond
- De kraamperiode loopt globaal van 15 mei tot en met 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van het moment van de controlerende dient door een deskundige te worden bepaald.
18. Maximaal twee dagen voorafgaande aan de werkzaamheden dienen de maatregelen, genoemd in voorschrift 14, welke genomen zijn ten behoeve van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen gecontroleerd te worden. Indien de maatregelen niet meer functioneel zijn, kan de aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten. Er dienen dan extra maatregelen genomen te worden om de gebouwen ongeschikt te maken en de controlerende in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dient te worden herhaald. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controlerende blijkt dat er geen soorten meer aanwezig zijn.
19. Van de controlerendes dient verslaglegging plaats te vinden. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
- Datum, tijdstip en locatie van controlerende(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
 - Namen van de betrokken deskundigen;
 - Klimatologische omstandigheden.
- De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

20. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 dienen minimaal vier permanente alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van paalkasten gerealiseerd te worden van het type paalkast Coco of vergelijkbaar.
21. De paalkasten uit voorschrift 20 dienen te voldoen aan de volgende eisen:
 - a) Ze dienen meerlaags te zijn.
 - b) Ze dienen stevig in de grond verankerd te worden, bijvoorbeeld door de fundering in beton te gieten of de paal diep de grond in te drijven.
 - c) Om een variëteit in microklimaat aan te bieden, dienen de paalkasten intern van isolatie te worden voorzien (waarbij de geïsoleerde laag van twee van de kasten op een verschillende locatie zit dan bij twee van de andere paalkasten) of te verschillen in type van de andere twee paalkasten.
 - d) Het onderhoud van de paalkasten dient meegenomen te worden in het onderhoudscontract van het beheer van de planlocatie van Waternet.
 - e) Het is uitdrukkelijk niet toegestaan zelf kasten op palen te monteren.
22. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen de kasten onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.
23. De ontheffinghouder dient de tijdelijke alternatieve verblijven minimaal één actief seizoen gelijktijdig met de alternatieve permanente kasten te laten hangen.
24. Voorafgaande aan het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen dient een deskundige te controleren of de verblijfplaatsen verlaten zijn. Indien de verblijfplaatsen in gebruik zijn, dienen deze te blijven hangen totdat deze zelfstandig zijn verlaten.
25. De tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de vereisten zoals gesteld in de Kennisdocumenten: Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 1.0, juli 2017, van BIJ12 en Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, Versie 1.0, juli 2017, van BIJ12. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.
26. Na afloop van de werkzaamheden dient, zoals u heeft voorgesteld, monitoring plaats te vinden van de paalkasten. Zodoende dient in het tweede, vierde en zesde jaar, minimaal driemaal per jaar een monitoringsronde uitgevoerd te worden, waarvan één in de kraamperiode en twee in de paarperiode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Het voor deze monitoring noodzakelijke onderzoek dient door een deskundige te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector.
27. Indien uit de monitoring van voorschrift 26 blijkt dat de verblijfplaatsen niet worden gebruikt, dient er contact te worden gezocht met het bevoegd gezag. Indien nodig dienen er in overleg extra maatregelen genomen te worden.
28. De resultaten van de in voorschrift 26 opgenomen monitoring dienen voor 31 december van het jaar waarin monitoring heeft plaatsgevonden te worden toegestuurd naar het bevoegd gezag via postbus@odnhn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 31 december 2029.

De geldigheid van de ontheffing is op voorhand verlengd zodat de monitoring plaatsvindt binnen de geldigheidsduur van de ontheffing.

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

Waternet is voornemens herstelmaatregelen uit te voeren aan het Fort Spion te Loosdrecht. Deze monumentale panden worden zoveel mogelijk hersteld in de oorspronkelijke staat, waarbij scheuren en overige gaten gedicht worden en het voegwerk en de gevelafwerking hersteld wordt. Het nemen van de maatregelen is nodig om het fort in goede monumentale stand te behouden. In het plangebied zijn twee paarverblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld, namelijk één van de gewone dwergvleermuis en één van de ruige dwergvleermuis. De verblijfplaatsen bevinden zich in ondiepe scheuren in het metselwerk. Door het dichten van deze scheuren gaan de verblijfplaatsen verloren tijdens de werkzaamheden.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beperken, worden maatregelen voorgesteld. Het betreft maatregelen die zien op de beschikbaarheid van tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving van het plangebied op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2 en 3 bij dit besluit. Als ook het voorafgaand ongeschikt maken van de nesten en woningen buiten de meest kwetsbare periode maar in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Daarnaast is de ruige dwergvleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

De werkzaamheden zijn specifiek voor deze locatie. Alternatieven in uitvoeringslocaties zijn niet aan de orde.

Vanuit de monumentenzorg is er de verplichting om monumentale panden te onderhouden. Tijdens de inventarisatie is gebleken dat de objecten weer op een technisch aanvaardbaar niveau dienen te worden gebracht en kwaliteitsverliezen moeten worden hersteld. De maatregelen zijn er op gericht waar mogelijk de tand des tijds te vertragen en daarmee de monumentale waarden te behouden. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden is daarom volgens u geen alternatief.

Werkzaamheden met mogelijke effecten op vleermuizen worden dusdanig gepland en uitgevoerd dat deze zo efficiënt mogelijk en met een zo kort mogelijke doorlooptijd uitgevoerd kunnen worden. Daarbij worden de verblijfplaatsen, voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare perioden van de gewone en ruige dwergvleermuis, ongeschikt gemaakt. Volgens u leidt het uitvoeren van de werkzaamheden volgens een andere planning of volgens een andere methode niet tot minder negatieve effecten op de vleermuizen en hun verblijfplaatsen.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie is een belangrijke verdedigingslinie uit de Nederlandse geschiedenis. De grote historische waarde van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, waar Fort Spion onderdeel van uitmaakt, leidde tot aanmelding voor de Werelderfgoedlijst van UNESCO, hetgeen in 2021 is gehonoreerd. Fort Spion is daarbij aangemerkt als rijksmonument. Een vermelding op de Werelderfgoedlijst is vooral een internationaal teken van waardering voor het monument, maar de status schept ook verplichtingen. Dit houdt in dat Nederland de verplichting heeft om het werelderfgoed goed in stand te houden en bijgevolg te rapporteren aan het Werelderfgoedcomité van UNESCO. Het belang van UNESCO is om cultuurhistorisch werelderfgoed te behouden voor toekomstige generaties. Zonder onderhoud kan het behoud van het fort volgens u niet gegarandeerd worden.

Fort Spion is de afgelopen tientallen jaren slecht onderhouden. Waternet heeft daarom recent alle gebreken aan de bouwdelen in kaart gebracht met als doel om technisch onderhoud uit te voeren. Tijdens de inventarisatie is gebleken dat de objecten weer op een technisch aanvaardbaar niveau dienen te worden gebracht en kwaliteitsverliezen moeten worden hersteld. De maatregelen zijn er op gericht waar mogelijk de tand des tijds te vertragen en daarmee de monumentale waarden te behouden, wat in het groot openbaar belang is.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland en in de provincie Noord-Holland een algemeen voorkomende vleermuissoort. De soort wordt vrijwel overal aangetroffen. Over de periode van 2015-2020 is er een matige toename in het populatieaantal². In de Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019 is de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis als onbekend beoordeeld, met een onbekende trend. Het verspreidingsgebied is als gunstig beoordeeld, maar de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als onbekend³. Op de Rode Lijst Zoogdieren 2020⁴ is de gewone dwergvleermuis beoordeeld als thans niet bedreigd op basis van de Nederlandse criteria en als 'least concern' op basis van de IUCN criteria. In het plangebied bevindt zich een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, deze gaat verloren door de werkzaamheden. Het is bekend dat de gewone dwergvleermuis vaker voorkomt in de directe omgeving van het plangebied. Zo is het vermoeden dat de paarverblijfplaats deel uitmaakt van een netwerk van meer verblijfplaatsen.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis komt vrij algemeen voor in Nederland, met een zwaartepunt in het noordwesten van Nederland⁵. In de Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019 is de staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig beoordeeld, met een stabiele trend. Het verspreidingsgebied en het leefgebied is als gunstig beoordeeld, de populatie als onbekend en toekomstperspectief als matig ongunstig⁶. Op de Rode Lijst Zoogdieren 2020⁷ is de ruige dwergvleermuis beoordeeld als 'least concern' op basis van de IUCN criteria. In het plangebied bevindt zich een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis, deze gaat verloren door de werkzaamheden. Het is bekend dat de ruige dwergvleermuis vaker voorkomt in de directe omgeving van het plangebied. Zo is het vermoeden dat de paarverblijfplaats deel uitmaakt van een netwerk van meer verblijfplaatsen.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Wnb Soortenbescherming Onderhoud Fort Spion' van 31 mei 2022 en de aangeleverde aanvullende informatie van 12 september 2022 en 17 januari 2023.

Maatregelen

Voorafgaand aan de werkzaamheden zullen de oorspronkelijke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt worden. Dit zal gebeuren door middel van een combinatie van spouwborstels met exclusion flaps.

Om te voorzien in tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen zijn op de locaties in bijlage 2 bij dit besluit acht vleermuiskasten gerealiseerd. De kasten zijn gerealiseerd op 17 juli 2022.

Met het zoeken naar een mogelijkheid voor het realiseren van permanente alternatieve verblijfplaatsen zijn een aantal alternatieven overwogen. Omdat het een monumentaal pand betreft, kunnen er geen vleermuiskasten ingebouwd worden in het fort. Dit zou in strijd zijn met de monumentenzorg. Het is niet mogelijk om inbouwstenen te realiseren in de fortwachterswoning omdat deze geen spouw heeft waardoor het bouwkundig gezien niet mogelijk is. Bovendien is dit onderdeel van het rijksmonument. Het inmetelen van vleermuisstenen in de Bloklaan 7 is niet wenselijk door particulier bezit met verwachting eigendomsoverdracht binnen afzienbare tijd en hiermee mogelijk onvoldoende garantie op behoud van de voorzieningen. Het aanbrengen van houtwerk tegen de gevel in de nok van de fortwachterswoning of het realiseren van een vleermuistoren is volgens u niet wenselijk vanwege de noodzaak van een bouwvergunning.

² Trend van vleermuizen, 1986-2020, d.d. 25 oktober 2021, Compendium voor de Leefomgeving, www.clo.nl/indicatoren/nl1070-aantalsontwikkeling-van-vleermuizen

³ Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019, Wageningen Universiteit & Research

⁴ Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens de Nederlandse en IUCN-criteria, Zoogdierverseniging, d.d. 1 oktober 2020

⁵ <https://www.vleermuizenindestad.nl/ruige-dwergvleermuis>

⁶ Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019, Wageningen Universiteit & Research

⁷ Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens de Nederlandse en IUCN-criteria, Zoogdierverseniging, d.d. 1 oktober 2020

Vleermuispannen in de fortwachterswoning leidt niet tot nieuwe verblijfsmogelijkheden omdat het dak al geschikt is. Paalkasten zijn volgens u daarom de beste optie. Er worden nu op vier locaties paalkasten gerealiseerd als permanente alternatieve verblijfplaatsen. De locaties zijn weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit. De paalkasten worden meegenomen in het onderhoudscontract van Waternet. Daarnaast wordt met de paalkasten ingezet op een lange levensduur, door te kiezen voor een type wat lang meegaat en goed verankerd wordt. Om een diversiteit van microklimaat te bewerkstelligen, zullen twee van de vier paalkasten geïsoleerd worden of worden ze van een ander, maar vergelijkbaar type paalkast. Op uw voorstel per e-mail van 8 februari 2023 worden de paalkasten gemonitord.

De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Gesignaleerde soorten

Wij willen u erop wijzen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding wordt gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van de boommarter, de rosse vleermuis, de baardvleermuis en de laatvlieger in of in de nabije omgeving van het plangebied. U heeft er echter voor gekozen om voor deze soorten geen ontheffing aan te vragen. Wij willen u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten dreigt te overtreden, u de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog ontheffing voor deze soorten dient aan te vragen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED]@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens deze [REDACTED]

[REDACTED]
Afdelingsman [REDACTED] ngeving
Omgevingsdienst [REDACTED] ord (OD NHN)

Bijlagen:

- Bijlage 1 – Locatie oorspronkelijke verblijfplaatsen en weergave plangebied
- Bijlage 2 – Locaties tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen
- Bijlage 3 – Locaties permanente alternatieve verblijfplaatsen

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht en Handhaving OD NHN

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1 – Locatie oorspronkelijke verblijfplaatsen en weergave plangebied

Figuur 1. Luchtfoto Fort Spion met locaties verblijf Gewone dwergvleermuis (rood) en verblijf Ruige dwergvleermuis (blauw).

Figuur 2. Weergave plangebied.

Bijlage 2 – Locaties tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

Figuur 1. Locaties vleermuiskasten (stippen) geplaatst op 19 juli 2022 ten opzichte van bestaande verblijven (sterren).

Bijlage 3 – Locaties permanente alternatieve verblijfplaatsen

Figuur 1. locatie paalkasten (gele stippen) binnen 100 meter en 200 meter van bestaande verblijven.